

**Openbaarheidsdag
gemeentearchief**
2

**Goede voornemens
voor 2021**
6

**Den Haag krijgt
slimme containers**
11

**Online events
voor studenten**
12

Contact	2
Ombudsman	3
Actueel	4
Schone energie in een groene stad	9
Gemeenteraad	10
Jong	12

Het Cars Jeans Stadion van ADO Den Haag is de eerste locatie in de regio waar GGD Haaglanden mensen vaccineert tegen het coronavirus.

SANDER FOEDERER

GGD start coronavaccinaties

Maandag 11 januari is GGD Haaglanden begonnen met het vaccineren van zorgmedewerkers uit de Haagse regio tegen het coronavirus. De priklocatie is ingericht op het terrein van het Cars Jeans Stadion van ADO Den Haag.

■ ■ Zorgmedewerkers van verpleeghuizen, kleinschalige woonvormen,

gehandicaptenzorg, wijkverpleging en Wmo-ondersteuning ontvangen als eerste een uitnodiging voor de COVID-19 vaccinatie.

Per dag worden ongeveer 560 zorgmedewerkers ingeënt. Half februari worden dit er meer, zodra er genoeg vaccins zijn. Zorgmedewerkers kunnen alleen op afspraak terecht. De priklocatie

is zeven dagen per week geopend van 8.00 tot 20.00 uur. Er rijden pendelbussen tussen de haltes van het openbaar vervoer en het stadion.

Eerste locatie

Het Cars Jeans Stadion is de eerste locatie in de regio waar de GGD mensen vaccineert tegen het

coronavirus. Als na de zorgmedewerkers grotere aantallen inwoners aan de beurt zijn voor vaccinatie, opent de GGD meer locaties in de regio.

➔ Lees verder op:
pagina 5

Lockdown tot en met 9 februari

■ Het kabinet heeft besloten dat Nederland ten minste tot en met 9 februari in lockdown blijft. Dat betekent dat we onze contacten zo veel mogelijk moeten beperken zodat het virus zich minder snel kan verspreiden. Dit is extra belangrijk met het oog op de ontwikkeling van de nieuwe varianten van het coronavirus.

■ Meer informatie?
rijksoverheid.nl/coronavirus

Pleidooi voor Nationaal Plan gelijke onderwijskansen

■ ■ De kansongelijkheid onder kinderen en jongeren is al jarenlang een groot probleem, maar neemt door corona rap toe. Scholen zijn dicht door de lockdown, kinderen krijgen thuisonderwijs en achterstanden lopen op. Dit raakt met name kinderen uit kwetsbare gezinnen. Er wordt sowieso te weinig gebruik gemaakt van voorschoolse educatie, het lerarentekort is te groot en kinderen van laag opgeleide ouders of ouders met

een laag inkomen krijgen vaak onterecht een laag basisschooladvies. Corona versterkt dit effect. De steden Den Haag, Amsterdam, Rotterdam en Utrecht pleiten daarom voor een Nationaal Plan gelijke onderwijskansen en wegwerken achterstanden. Dat doen ze in een gezamenlijke brief aan de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs Arie Slob.

■ Meer informatie?
denhaag.nl/pers

DenHaag.nl uitgelicht

■ Actuele informatie over het coronavirus in Den Haag?
Kijk op denhaag.nl/corona.

■ Sneeuw of ijzel?
Inwoners kunnen gratis strooizout afhalen. Kijk voor locaties en strooiroutes op denhaag.nl/gladheid.

Openbaarheidsdag Haags Gemeentearchief geeft 750 stukken vrij uit 1945

‘Het verleden komt dichtbij’

Hoe zat het 75 jaar geleden met de misdaad in Den Haag? Sinds kort is er een nieuwe bron om dat te achterhalen. Het Haags Gemeentearchief heeft 750 stukken uit 97 archieven ‘vrijgegeven’ waaronder documenten van de gemeentepolitie uit 1945.

Talexberichten betreffende moord en poging tot moord 1944-1945.’ Het is één van de archiefstukken die sinds Openbaarheidsdag 2021 voor iedereen toegankelijk zijn. Elk jaar op 1 januari eindigt voor honderden documenten de beperking van de openbaarheid na 10 tot maximaal 75 jaar. De reden is vaak bescherming van privacy, maar het kan ook gaan om staatsbelangen of bedrijfsgeheimen.

Openbaarheidsdag was dit keer extra ‘spannend’ omdat veel documenten uit 1945 stammen. ‘Je kunt erin lezen hoe Den Haag worstelde met het dan nog verse oorlogsverleden,’ vertelt gemeentearchivaris Ellen van der Waerden in het depot diep onder het stadhuis. ‘Wat moest er bijvoorbeeld gebeuren met de salarissen van gemeentambtenaren die waren ondergedoken, maar die na de bevrijding niet op hun werk verschenen? In de stukken lees je hoe uiteindelijk werd besloten de betalingen te stoppen. Dan vraag ik me af: Waar zijn die mensen gebleven?’

Pulchri Studio

‘Zo was er een ambtenaar die zat ondergedoken in Rosmalen in Brabant. Hij kreeg tijdens de onderduik een baan bij die gemeente, terwijl hij ook nog salaris uit Den Haag ontving. Het zijn kleine geschiedenissen die het beeld van de stad anno 1945 inkleuren. Interessant zijn ook

Gemeentearchivaris Ellen van der Waerden: ‘Je kunt erin lezen hoe Den Haag worstelde met het dan nog verse oorlogsverleden.’

HENRIËTTE GUEST

Complete lijst online

Het Haags Gemeentearchief heeft op de website een link geplaatst naar de complete lijst met sinds 1 januari openbare stukken en archieven. Ze kunnen worden ingezien op de studiezaal zodra deze na de lockdown weer open is. Sommige archiefstukken worden op verzoek gescand en digitaal toegezonden. Maar dit is door het grote aantal aanvragen zeker tot 1 februari 2021 niet meer mogelijk. Op de website staat ook een filmpje waarop gemeentearchivaris Ellen van der Waerden het archief van de Haagse recherche uit 1945 opent en vertelt wat ze aantreft.

 Meer informatie?
haagsgemeentearchief.nl

stukken van de Coördinatiecommissie voor de Zuivering. Ambtenaren werden doorgelicht op gedrag en houding in de oorlog. Dat gold ook voor brandweer, ziekenhuizen, onderwijs en GEB. De commissie zag erop toe dat er één lijn werd getrokken.’

Iets soortgelijks speelde bij Schilderkundig Genootschap Pulchri Studio. Tijdens de oorlog had Pulchri zich aangesloten bij de Kultuurkamer waarmee de Duitsers het culturele leven in Nederland probeerden te controleren. ‘We lezen in de stukken hoe leden oproepen andere leden te royeren wegens hun houding in de oorlog. Dit is geen nieuws, maar je kunt het nu wel in detail volgen. Het verleden komt dichtbij.’

Corona-effect

Het archief bevat 20.000 stukken die

beperkt openbaar zijn. Bij binnenkomst van nieuw materiaal wordt beslist of er redenen zijn om de openbaarheid te beperken en voor hoe lang. In veruit de meeste gevallen is dat niet zo. Dit jaar kwamen onder meer documenten vrij van stichting Madurodam, Residentie Orkest, Dames Leesmuseum, Nutsspaarbank, maar ook archieven zoals van de families Voorhoeve en Arntzenius.

Weten Hagenaars het archief te vinden? ‘Ja, steeds meer. Vorig jaar heeft het helemaal een hoge vlucht genomen. Door de coronamaatregelen hebben mensen tijd om dingen te doen die ze al lang van plan waren. De een gaat zijn huis verbouwen en de ander duikt in het verleden van zijn familie, buurt of misschien het bedrijf waar hij ooit werkte. We hebben drie keer meer verzoeken gekregen om documenten te mogen inzien.’

Contact met de gemeente

E-mail: www.denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: www.denhaag.nl/contact (zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag, facebook.com/gemeenteDH, instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op www.overuwbuurt.overheid.nl

Stadsdeelkantoren

Centrum/Stadhuis, Spui 70, 2511 BT Den Haag
Escamp, Leyweg 813, 2545 HA Den Haag
Haagse Hout, Loudonstraat 95, 2593 RV Den Haag
Laak, Slachthuisplein 25, 2521 EC Den Haag
Leidschenveen-Ypenburg, Brigantijnlaan 303, 2496 ZT Den Haag
Loosduinen, Kleine Keizer 10, 2553 CV Den Haag
Scheveningen, Scheveningseweg 303, 2584 AA Den Haag
Segbroek, Fahrenheitstraat 190, 2561 EH Den Haag
Openingstijden: www.denhaag.nl/stadsdeelkantoren
Telefoon: 14070

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 17 februari
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70, Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Timo Meester en Hans Oerlemans
Klachten bezorging: www.denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, IDC
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl of bel (070) 353 26 30

Afvalstoffenheffing omhoog, maar woonlasten blijven laag

De woonlasten voor Hagenaars stijgen in 2021. Toch blijft Den Haag een stad met lage woonlasten.

■ ■ Tussen 3 en 11 februari valt het aanslagbiljet gemeentelijke belastingen van de gemeente weer in de brievenbus. Zo'n 40.000 Hagenaars krijgen in plaats van een papieren aanslagbiljet, het aanslagbiljet digitaal in de Berichtenbox van MijnOverheid. Op het aanslagbiljet vindt u de onroerendezaakbelasting (ozb), afvalstoffenheffing, rioolheffing en de WOZ-waarde over 2021. In de raadsvergadering van 4 november 2020 heeft de gemeenteraad de belastingtarieven vastgesteld.

WOZ-waarde en ozb

De WOZ-waarde is de marktwaarde van uw woning op 1 januari 2020 (de peildatum). De woningen in Den Haag zijn ten opzichte van de vorige peildatum (1 januari 2019)

gemiddeld 9 % in waarde gestegen. Dat kan natuurlijk in individuele gevallen verschillen. In het WOZ-waardeloket (www.wozwaardeloket.nl) zijn de WOZ-waarden van alle woningen te raadplegen. De WOZ-waarde is de basis voor de berekening van de ozb. De ozb stijgt met 2% (de inflatie).

Is uw woning meer dan gemiddeld in waarde gestegen? Dan stijgt uw aanslag ozb meer. Is uw woning minder dan gemiddeld in waarde gestegen? Dan stijgt uw ozb-aanslag minder. Huurders van woningen betalen geen ozb.

Afvalstoffenheffing

Bewoners betalen afvalstoffenheffing voor het ophalen en verwerken van huisvuil. De afvalstoffenheffing mag nooit meer zijn dan de kosten die ervoor gemaakt worden. De kosten voor afvalverwijdering stijgen in 2021. Dat komt door de heffing van de landelijke verbrandingsbelasting

op het restafval en door de hogere tarieven voor het verwerken van huishoudelijk afval. Eenpersoonshuishoudens betalen in 2021 €293,16 (2020: €242,04), tweepersoonshuishoudens €329,52 (2020: €272,04) en huishoudens met drie of meer personen €360,48 (2020: €297,60). Mensen met een minimuminkomen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Rioolheffing

De rioolheffing is bedoeld voor aanleg en onderhoud van de riolering. Ook deze heffing mag niet meer bedragen dan de kosten die ervoor gemaakt worden. Eigenaren betalen in 2021 €150,85 (2020: €148,85). Huurders betalen geen rioolheffing. Ook hiervoor is kwijtschelding mogelijk voor mensen met een minimuminkomen.

 Meer informatie?
denhaag.nl/belastingen

Betalingsachterstand? Gemeente neemt contact op en biedt hulp

Per 1 januari 2021 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gewijzigd. Dit betekent dat de gemeente inwoners met (beginnende) betalingsachterstanden sneller in beeld heeft.

■ ■ Als er een achterstand is van de betaling van bijvoorbeeld de huur of de energierekening krijgt de gemeente een seintje. Door dat seintje kan de gemeente direct contact opnemen met de inwoner

om hulp aan te bieden. Hierdoor kunnen inwoners sneller actie ondernemen en voorkom je dat geldproblemen groter worden.

De gemeente wil voorkomen dat inwoners betalingsachterstanden of geldproblemen hebben. Hier heeft de gemeente de afgelopen jaren een divers hulpaanbod voor ontwikkeld, zoals voorlichtingen en trainingen. En in de wijk kunnen inwoners voor al hun vragen over geldzaken terecht bij de Helpdesk

Geldzaken. Hiermee helpt de gemeente jaarlijks duizenden inwoners om geldproblemen te voorkomen.

Heeft u vragen over geldzaken? Maak een afspraak bij de Helpdesk Geldzaken. Consulenten geven tips en advies om te besparen en kijken of u recht heeft op toeslagen, regelingen of voorzieningen.

 Meer informatie?
helpdeskgeldzaken.nl

Vergelijk uw lokale lasten

■ Met de lokale lastenmeter kunt u gemakkelijk uitrekenen hoeveel u in Den Haag betaalt aan ozb, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting. U kunt dit vergelijken met andere gemeenten en met vorig jaar en u kunt zien wat het effect is als uw situatie verandert of als uw woning een hogere of lagere WOZ-waarde zou hebben.

 Meer informatie?
denhaag.lokalelastenmeter.nl

Online cultuurprogramma van Bibliotheek Den Haag

Onder de noemer Bieb070@Home is Bibliotheek Den Haag deze maand begonnen met een uitgebreid online cultuurprogramma. Sjaak Bral komt met een humoristische live-show en kinderen kunnen zich vermaken met voorleessessies en knutselworkshops. Kijk voor de actuele programmering op www.bibliotheekdenhaag.nl.

MARTIJN BEEKMAN

Ombudsman

Schuine blikken

Om glas, papier en blik gescheiden in te zamelen, legt de gemeente 'afvalsorteerstraatjes' aan. Meneer X kijkt vanuit zijn woning schuin op een plek waar zulke ondergrondse containers gepland staan. Maar hij weet van niks, tot op een dag de straat opengaat en een graafmachine arriveert. Meneer is verbaasd niet vooraf te zijn geïnformeerd en dient een klacht in bij de gemeente. Na twee maanden komt er een brief met veel uitleg over de locatiekeuze en het legen van de containers. Maar niets over de klacht.

Daarop legt hij de kwestie voor aan de ombudsman. 'Waarom ben ik niet geïnformeerd en heb ik geen kans gehad om bezwaar te maken? En waarom heeft de gemeente mij niet gebeld over mijn klacht? Nu heb ik een brief gekregen met veel antwoorden, maar niet op mijn vraag.'

De gemeente blijkt alleen bewoners die direct uitkijken op een voorgenomen locatie een informatiebrief te sturen met de uitnodiging een reactie te geven ('zienswijze'). Zodra het besluit definitief is, krijgen zij de kans om binnen zes weken bezwaar te maken. Maar wie

zoals meneer X schuin op de locatie kijkt, valt hierbuiten.

De ombudsman vindt de klachten gegrond en ook belangrijk genoeg om twee aanbevelingen te doen: informeer alle huishoudens die zicht hebben op een toekomstig afvalsorteerstraatje of er anderszins belang bij hebben. En ten tweede: neem bij klachtafhandelingen contact op met klagers. Een gesprek geeft opheldering, de burger voelt zich gehoord en de gemeente kan gericht antwoorden op de klacht.

In reactie op de aanbevelingen heeft de gemeente besloten om voortaan aan alle huishoudens binnen vijftig meter van een toekomstig afvalsorteerstraatje bewonersbrieven te sturen. Verder bestaat al de richtlijn om bij klachten contact op te nemen met klagers. Dat is hier niet gebeurd en de gemeente biedt daarvoor excuses aan.

 De gemeentelijke ombudsman, mevrouw Stehouwer en de jeugdombudsman, mevrouw Nass behandelen klachten van burgers over de gemeente Den Haag en de Jeugdzorg.
Contact: Sint Jacobstraat 125, 2512 AN Den Haag
Telefoon: (070) 752 82 00
Website: ombudsman.denhaag.nl, jeugdombudsman.denhaag.nl
Telefonisch spreekuur: woensdag 13.00 tot 15.00 uur.
Maak hiervoor vooraf een afspraak via ombudsman@denhaag.nl of via (070) 752 82 00.

Afsluiting afslag Waldorpstraat

■ Sinds 9 januari kan autoverkeer vanaf de Vaillantlaan niet meer linksaf slaan naar de Waldorpstraat. Om de doorstroming te verbeteren heeft de gemeente de afslag weggehaald. Alleen nood- en hulpdiensten mogen nog steeds linksaf. Voor ander verkeer is Laakhavens bereikbaar via de Van der Kunstraat of via het Leeghwaterplein, vanaf de Neherkade.

 Meer informatie?
denhaag.nl/bereikbaarheid

Recent werklozen snel aan de slag

■ Den Haag Werkt en uitzendbureaus werken samen om recent werklozen direct weer aan werk te helpen. Door de coronacrisis verwacht de gemeente een toename in het aantal werkzoekenden van bijna 10%. Mensen die zich melden voor een bijstandsuitkering worden meteen gescreend op werkervaring en gekoppeld aan vacatures.

 Meer informatie?
denhaag.nl/pers

Meer aandacht voor dieren

Dieren zijn enorm waardevol in het leven van inwoners van Den Haag. Vorige maand heeft het college een nieuwe nota Dierenwelzijn gepresenteerd. Daarin staan de belangrijkste acties en ambities op het gebied van dierenwelzijn voor de komende jaren.

■ ■ Goede voorlichting over het bewust aanschaffen en houden van een huisdier en het belang van chippen, castreren en steriliseren is een van de belangrijkste thema's om dierenleed en zwerfdieren vooraf te voorkomen. Die voorlichting wordt bij speciaal hiervoor ingerichte Huisdier Informatiepunten gegeven. De gemeente blijft deze de komende jaren ondersteunen en waar mogelijk worden ze uitgebreid. Samen met dierenartsen kijkt de gemeente hoe ondersteuning kan worden

geboden aan huisdierbezitters met een laag inkomen.

Daarnaast zet het college nog meer in op samenwerking met de dierenorganisaties in de stad. Zo werkt de gemeente samen met organisaties en opvanglocaties die afstands(huis)dieren opvangen en ervoor zorgen dat deze een nieuw thuis krijgen, en gewonde wilde dieren weer op de been helpen. Vanaf 2021 komt er een jaarlijks overleg waarbij gemeente, dierenorganisaties en de hulpdiensten overleggen over de onderlinge samenwerking.

Wethouder Liesbeth van Tongeren (Duurzaamheid, Energietransitie en Dierenwelzijn): 'Zeker tijdens deze coronacrisis is duidelijk geworden hoe waardevol dieren zijn in het leven van veel mensen. Ze bieden troost en kunnen helpen bij eenzaamheid. Daarom moeten we aan-

dacht hebben voor het welzijn en de rechten van dieren, en dierenleed zoveel mogelijk voorkomen. Of het nu huisdieren zijn, wilde dieren of de dieren in onze stadsboerderijen. Met deze nota zetten we weer stappen naar een fijner leven voor alle dieren in Den Haag.'

De nota is tot stand gekomen met behulp van onder andere de dierenorganisaties en opvanglocaties in de stad. Ook uit het initiatiefvoorstel Nota Dierenwelzijn van Partij voor de Dieren zijn de haalbare voorstellen overgenomen. Om de plannen uit te voeren is er in 2021 structureel extra geld gereserveerd. Daardoor is er jaarlijks ongeveer € 950.000 beschikbaar. De gemeenteraad bespreekt de nota Dierenwelzijn binnenkort.

 Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

Paarden slepen de bomen uit het bos.

JURRIAN BROBBEL

Beheer van Haagse bossen weer van start

Het jaarlijkse beheer van de Haagse bossen is weer gestart. Beheer is nodig omdat we graag verschillende bomen en struiken in het bos willen.

■ ■ Meer variatie in bomen en struiken trekt namelijk ook weer meer verscheidenheid aan insecten, vogels en andere dieren aan. En dat is weer goed voor de biodiversiteit. Als we het bos niet beheren dan groeien er straks vooral boomsoorten die snel groeien zoals de esdoorn of beuk.

Gele stip

Er worden bomen weg gehaald zodat andere bomen ruimte krijgen om te groeien. Dat wordt ook wel 'dunnen' genoemd. De bomen die

worden gekapt, zijn te herkennen aan een gele stip. Door te dunnen komt er ook meer licht op de bodem waardoor struiken en kruiden beter kunnen groeien op de bosgrond. Na het dunnen worden er op veel plekken nieuwe struiken en bomen geplant.

Nieuwe bomen

Er wordt in bijna alle Haagse bossen die de gemeente beheert, gewerkt de komende tijd. Kijk voor een lijst van de bossen op www.denhaag.nl/bosbeheer. Eind februari/begin maart worden nieuwe bomen en struiken geplant.

 Meer informatie?
denhaag.nl/bosbeheer

Sportcomplex wordt buurtpark

Het voormalig sportcomplex van de handbalvereniging Wings aan de Mozartlaan wordt een buurtpark. Ook blijft het clubgebouw behouden. Hiermee gaat een lang gekoesterde wens van de buurt in vervulling.

■ ■ Het oorspronkelijke voornemen van de gemeente was om 60 tot 90 woningen te realiseren op het terrein. Dit plan stuitte op veel verzet van omwonenden. Daarom heeft het college de plannen heroverwogen samen met een werkgroep van omwonenden en

belanghebbenden. Samen met deze werkgroep zijn de eerste schetsen gemaakt van het buurtpark. In het najaar hebben bijna 1000 omwonenden een brief ontvangen zodat ze konden reageren op het ontwerp. De gemeente heeft 32 reacties gekregen en de input zoveel als mogelijk in het ontwerp verwerkt.

Het clubgebouw is onlosmakelijk met het park verbonden. In het gebouw wordt door bijna 900 bewoners uit heel Den Haag gebridget. In het park is een Jeu de Boules club voor ouderen gehuis-

vest die ook van het clubgebouw gebruik maakt. Vanwege de maatschappelijke meerwaarde van dit gebouw voor de wijk, de buurtbewoners en het verenigingsleven is besloten dat de gemeente het gebouw zelf in beheer zal houden. Begin 2021 gaat de gemeente samen met belanghebbenden kijken op welke wijze de huidige activiteiten kunnen worden voortgezet.

 Meer informatie?
denhaag.nl/pers

Jaarwisseling: geef uw mening

■ De gemeente wil graag weten hoe u de jaarwisseling heeft ervaren. Hopelijk heeft u ondanks alle coronamaatregelen toch een fijne jaarwisseling gehad. Tot 21 januari kunt u een vragenlijst invullen op www.denhaag.nl/jaarwisseling. De gemeente kan de informatie gebruiken voor de volgende jaarwisseling.

 Meer informatie?
denhaag.nl/jaarwisseling

Doe mee met de tuinvogeltelling

Doet u ook mee aan de nationale tuinvogeltelling op 29, 30 of 31 januari? Maak een mooie foto van een vogel die u in uw tuin of balkon spot en win een leuke prijs. Meer info over de fotowedstrijd en tips over hoe u uw tuin of balkon vogelvriendelijk maakt en hoe u vogels kunt tellen, vindt u op www.hethaagsegroen.nl.

Wijkbudget voor de Bloemenbuurt

■ Iedereen die in de Bloemenbuurt woont, werkt, naar school gaat, sport of er op welke manier dan ook komt, kan een plan maken om de Bloemenbuurt mooier, sportiever en groener te maken. Insturen kan tot uiterlijk 17 februari. Er is een wijkbudget van 30.000 euro. Bewoners verdelen het geld over de haalbare plannen.

 Meer informatie?
bloemenbuurtbegroot.denhaag.nl

Actieplan tegen wapenbezit

■ Wapens zijn verboden en wapenbezit onder jongeren is niet normaal. Toch is Den Haag het afgelopen jaar opgeschrikt door ernstige steekincidenten. Gemeente, scholen, politie en Openbaar Ministerie werken nauw samen om jongeren en hun ouders bewust te maken van de risico's van wapens en bezit en gebruik verder terug te dringen.

 Meer informatie?
denhaag.nl/pers

Coronavaccinaties GGD Haaglanden is gestart met vaccineren bij het stadion van ADO Den Haag

‘Pak die kans om virus te stoppen’

GGD Haaglanden voert voor Den Haag en acht buurgemeenten vaccinaties uit tegen het coronavirus. Wie aan de beurt is, krijgt een brief met de uitnodiging om een afspraak te maken. De centrale priklocatie is bij het stadion van ADO Den Haag.

Het RIVM verdeelt de beschikbare vaccins over het land. ‘Wij hebben om te beginnen 26.000 vaccins toegewezen gekregen van het BioNTech/Pfizer type,’ vertelt Fieke Struijk, programmaleider Vaccinatie Covid-19 bij GGD Haaglanden. ‘Hiermee worden nu de zorgmedewerkers van verpleeghuizen en kleinschalige woonvormen gevaccineerd. Volgens de strategie van het ministerie van VWS volgen hierna medewerkers in de gehandicaptenzorg, wijkverpleging en WMO-ondersteuning. Het ministerie bepaalt voor het hele land welke groepen in welke volgorde aan de beurt zijn.’

Extra priklocaties

Op de centrale priklocatie bij het ADO Stadion kan GGD Haaglanden naar schatting tot zeker 2.300 vaccinaties per dag uitvoeren. ‘De eerste tijd komen we lager uit, omdat er nog te weinig vaccins beschikbaar zijn. De aantallen kunnen snel omhoog gaan, zeker nu meer vaccins worden vrijgegeven voor gebruik zoals van producent Moderna. Om hierop voorbereid te zijn, komen er straks meer priklocaties verspreid over de regio.’

Wie gaan al die prikken zetten in al die duizenden armen? ‘Het Rode Kruis werft hiervoor hulpverleners met een medische achtergrond. Ze krijgen een speciale opleiding. De GGD beoordeelt of ze aan

Fieke Struijk, programmaleider Vaccinatie Covid-19 op de priklocatie. ‘We zijn allemaal deel van de oplossing.’

SANDER FOEDERER

Coronavaccinaties

Wilt u weten wanneer u aan de beurt bent voor een coronavaccinatie? Heeft u andere vragen over de vaccinaties?

Op www.coronavaccinatie.nl vindt u actuele informatie van de rijksoverheid over de coronavaccinaties in Nederland. Daarnaast is het landelijke informatienummer 0800 13 51 beschikbaar voor iedereen met vragen over het coronavaccin. Wilt u zien hoe het gaat als u een coronavaccinatie krijgt? Bekijk het filmpje op de website van GGD Haaglanden.

 Meer informatie?
coronavaccinatie.nl
telefoon 0800 13 51
ggdhaaglanden.nl/coronavaccinatie

alle eisen voldoen.’ Welke groep is als eerste aan de beurt buiten het zorgpersoneel? ‘Met de kennis van nu verwachten we vanaf half februari thuiswonende ouderen van 60 tot 75 jaar te kunnen uitnodigen voor een vaccinatie. Vanaf mei is het waarschijnlijk de beurt aan mensen van 18 tot 60 jaar zonder medische problemen. Dit wordt echt een mega-operatie, op deze schaal en in dit tempo nog nooit eerder gedaan. GGD Haaglanden zal zeker 550.000 mensen vaccineren. Dat gaat waarschijnlijk wel tot laat in de zomer duren.’

Blijf voorzichtig

Mag je na de vaccinatie voortaan het mondkapje thuislaten? ‘Nee, alle maatregelen blijven voor iedereen gelden. Het vaccin voorkomt dat je corona krijgt, maar je kunt het virus mogelijk nog wel

overdragen. Handen wassen blijft sowieso raadzaam. De komende maanden moeten we echt nog heel voorzichtig blijven. Laat je dus ook testen als je klachten hebt die op covid-19 lijken.’

Het ADO-stadion is goed bereikbaar met de auto, maar hoe zit dat met het openbaar vervoer? ‘De gemeente Den Haag heeft aangeboden pendelbusjes te laten rijden tussen de priklocatie en RandstadRail-halte Forepark en de halte NS Station Ypenburg. Van alle kanten komt er hulp om dit allemaal soepel te laten verlopen. Het allerbelangrijkste is dat Hagenaars massaal reageren op de uitnodiging voor een vaccinatie. Maak een afspraak als je de brief ontvangt en pak die kans om het virus te stoppen. Alleen dan komt er een einde aan deze situatie. We zijn allemaal deel van de oplossing.’

Rijksvaccinatieprogramma blijft belangrijk, ook in coronatijd

■ In Den Haag vinden we het belangrijk dat iedereen gezond en veilig opgroeit. Daarom krijgen zwangeren en kinderen een uitnodiging voor het Rijksvaccinatieprogramma. De vaccinaties worden gegeven door de jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen van CJG Den Haag. Het vaccinatieprogramma is gratis.

Voor jezelf voor elkaar

De twaalf infectieziekten waar- tegen we vaccineren komen nog

maar weinig voor. Maar ze bestaan nog steeds. Het blijft belangrijk om de vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma te halen. Ook nu in deze coronatijd. Dat geldt ook voor de vaccinaties voor jongeren. Want vaccineren doe je voor jezelf en voor elkaar.

 Meer informatie?
denhaag.nl/vaccinaties
(070) 752 80 00
cjg.jgz@denhaag.nl

‘Pak de regie over je leven terug’

Meer bewegen, gezonder eten, stoppen met roken. Januari is de maand van de goede voornemens. Maar waarom houdt de één het vol, terwijl de ander al na korte tijd terugvalt? Experts geven tips.

‘**O**f je nou meer wilt bewegen of minder wilt snacken, zonder actie gebeurt er niks,’ zegt Ivo van Boheemen, leefstijlcoach en trainer bij Tennisvereniging Breekpunt en sportcoördinator tennis bij Werkgever Sportclubs Den Haag (WSDH). ‘Stel jezelf een doel en ga aan de slag. Veel mensen gebruiken de stappenteller op hun telefoon als hulpmiddel om zichzelf aan het wandelen te zetten. Zo zijn er meer

leuke gadgets. Bescherm jezelf tegen verleidingen. Als je gezonder wilt eten, haal dan geen chips in huis.’

Maar hoe hou je het vol? Ivo: ‘Elke geslaagde actie motiveert om door te gaan. Je pakt de regie terug over je leven. Dat geeft een boost, zeker

in coronatijd nu mensen zo weinig mogen. We hebben altijd nog de vrijheid om dingen anders te doen. Als je het volhoudt, verdwijnen slechte gewoontes op den duur uit je systeem. Je denkt er niet meer bij na en loopt in de supermarkt automatisch de chips voorbij.’

‘Leg de lat niet te hoog. Als je vaak met de tram gaat, stap dan eens een tramhalte eerder uit en wandel het laatste stuk. Een tijd later stap je twee haltes eerder uit. Zo bouw je conditie op en krijg je plezier in wandelen. Echt, niemand krijgt spijt van meer bewegen.’

Goede voornemens? Zo lukt het

Wat is er nodig om een goed voornemen te laten slagen? Maak het vooral concreet, zeggen experts. Wat wil je precies veranderen? Bedenk acties op vaste tijdstippen om het doel te bereiken. Bedenk ook op welke momenten je in de verleiding komt terug te vallen in slechte gewoonten. Organiseer je leven zo dat het veel moeite kost om te doen wat je eigenlijk niet meer wilt. Zo voorkom je gevechten met jezelf en ben je oude gewoonten te slim af.

- hou het bij één voornemen
- splits het op in kleine stappen
- maak goede gewoonten gemakkelijk
- maak slechte gewoonten moeilijk
- vaste tijden - vaste nieuwe acties
- maak een feestje van je voornemen

Senioren fit en soepel

‘**V**oor 50-plussers hebben we op Tennispark Breekpunt in Segbroek het SeniorFit-programma. Alles gebeurt in de open lucht en in coronatijd op veilige afstand van elkaar. Ik werk met senioren aan hun conditie en aan soepele spieren en gewrichten. Je krijgt een betere balans en staat steviger in je schoenen. Bewegen heeft een dubbel effect: het is nu leuk om te doen en helpt om later gezond en soepel oud te worden.’ ‘Onze deelnemers zijn een hechte groep. Sommigen moesten in quarantaine of

hadden een zieke partner thuis. Dan hielden de anderen contact en deden de boodschappen. Sportvrienden helpen elkaar om deze moeilijke tijd door te komen. We hebben nog plek voor nieuwe deelnemers. Doe gewoon een keer mee op proef en kijk of het bevalt.’

Ivo van Boheemen
leefstijlcoach, tennistrainer
en sportcoördinator tennis
WSDH

 Meer informatie?
tvbreekpunt.nl
swsdh.nl

Plus, plus, plus

‘**H**et is een ingewikkelde tijd, zeker voor mensen met een beperking of een chronische ziekte. Het gevaar is dat ze zich nog meer terugtrekken. Toch heeft iedereen het nodig om regelmatig te bewegen en in de buitenlucht te komen. Dat kan goed binnen de coronaregels. Kijk wat er bij jou in de buurt aan activiteiten is. Als je er niet uitkomt, zoek dan contact met het Bewegloket voor advies op maat. Wie eenmaal de eerste stap heeft gezet, merkt al snel wat je er

allemaal voor terugkrijgt. Een betere conditie, vaak minder klachten en nieuwe sociale contacten. Bovendien, als je aan het sporten bent, denk je aan niks anders. De perfecte afleiding van negatieve gedachten. Het telt allemaal op: plus, plus, plus...’

Soraya Samuels
beweegcoach aangepaste sport

 Meer informatie?
unieksporten.nl

Scoren in real-life

‘**K**inderen achter het beeldscherm vandaan halen, dat is nu de grote uitdaging voor buurtsportcoaches. Je moet zorgen dat het buiten minstens net zo leuk is als binnen. In coronatijd is dat lastiger dan ooit, zeker als de scholen dicht zijn en alle structuur is weggefallen. In de kerstvakantie hebben we de verbinding gemaakt tussen online en outdoor. Kinderen konden op de playgrounds real-life versies spelen van games als Fortnite. Ze hebben battles uitgevochten en punten gescoord net als in de digitale game. Een groot

succes. Het Jeugdjournaal kwam zelfs filmen. Ouders kunnen hun kinderen met een gerust hart laten sporten. Tot en met zeventien jaar gelden er geen beperkingen. Kinderen die sporten, hebben meer weerstand, doen het beter op school en voelen zich lekkerder. Dat mag je ze niet onthouden.’

Hassan Amhayi
senior Buurtsportcoach
WSDH/Streetsport

 Meer informatie?
buurtsportcoach
denhaag.nl
swsdh.nl (streetsport)

Den Haag heeft ruim 500 speelplekken waar kinderen veilig en met plezier buiten kunnen spelen.

VALERIE KUYPERS

Nu we meer thuis zijn door corona zitten we ook meer achter onze schermen. Maar in 2021 doen we het samen anders. Nathalie Korsman is expert mediaopvoeding en heeft een zoon en dochter in de basisschoolleeftijd. Met De Stadskrant deelt ze vijf kleine inzichten voor gezonder mediagebruik in 2021.

Goede voornemens voor jou en je mobiel

Nu we meer thuis zijn door corona zitten we ook meer achter onze schermen. Maar in 2021 doen we het samen anders. Nathalie Korsman is expert mediaopvoeding en heeft een zoon en dochter in de basisschoolleeftijd. Met De Stadskrant deelt ze vijf kleine inzichten voor gezonder mediagebruik in 2021.

Gewoontes veranderen

Gewoontes veranderen kan lastig zijn, zeker als het gaat om ons mobieltje. Toch willen we allemaal graag minder tijd verspillen aan al die media. Dan kunnen kleine aanpassingen en inzichten een groot effect hebben.

1 De helft van de keren, blijkt uit onderzoek, pakken we de telefoon om te zien hoe laat het is. Om daarna weer minuten verzonken te raken in andere apps. Met een horloge om de pols en een wekker op het nachtkastje is dat opgelost.

2 Geluiden en meldingen van apps maken het moeilijk om de telefoon te negeren. Voor de meeste apps

zijn deze waarschuwingen helemaal niet nodig, maar ons brein wil ze toch allemaal 'afvinken'. Zet meldingen uit. Verwijder apps die je niet gebruikt.

3 Zijn er zaken waar je graag meer tijd aan wilt besteden, wat nu maar niet lijkt te lukken? Maak daarvoor een 'agenda-afspraken met jezelf, zonder mobiel.

4 Vaak pakken we gauw even de mobiel om iets te doen wat we niet willen vergeten. Het is beter om op papier een lijstje te maken met die online klusjes. Plan ze in om ze in één keer te doen op een computer. Verwijder (zakelijke) mailaccounts van de telefoon en gebruik mail alleen op de computer, tijdens kantooruren.

5 Tot slot: het idee om 'vanaf nu voor altijd' iets 'nooit meer' te doen werkt niet. Als het dan eens misgaat voelt dat al snel als mislukking. Maak dus alleen voor dat ene moment de keuze: ik kies nu voor een wandeling en niet voor een serie op mijn tablet. Eigenlijk net als met stoppen met roken: ik heb nu zin in deze sigaret, maar ik neem hem niet.

Kinderen en schermen

■ Jonge hersenen en lijven groeien het best als ze uitgedaagd worden, veel bewegen en verschillende ervaringen opdoen. Zeker nu er zoveel niet kan door corona vraagt dat extra aandacht. Is er goede balans tussen scherm-tijd en andere zaken, dan komen de volgende vijf S-en allemaal tot hun recht: Spel, Studie, Sociaal, Sport en Slaap.

■ Voor kinderen tot 2 jaar zijn schermen geen goed idee. Het helpt ze niet om groot en sterk te worden. Vergelijk het met snoep. Voorlezen, spelen met takjes en zand, blokken en puzzels stimuleert hersenen, taal en spieren.

■ Maak huisregels over schermtijd. Als de afspraken duidelijk zijn, samen gemaakt en ook de ouders ze naleven, geven ze kinderen houvast en zekerheid.

Meer informatie?
mediawijsheid.nl/ouders/gezinencorona.nl/den-haag

Buiten blijft altijd open

Of er nu een lockdown is of niet, Den Haag heeft voldoende plekken waar je terecht kunt om te wandelen, fietsen, spelen of sporten. Hou daarbij rekening met de coronaregels. En bent u uitgekeken op uw dagelijkse wandelrondje in uw eigen wijk? Kijk dan eens wat andere wijken te bieden hebben. Waar vind u wat?

Speeltuinen

Buiten spelen is belangrijk voor de jeugd. Juist in deze tijd waarin we veel meer thuis zijn dan normaal. De gemeente heeft ruim 500 speelplekken in de stad waar kinderen veilig en met plezier buiten kunnen spelen. Er zijn speeltuinen met schommels en speelhuisjes voor de allerjongsten tot trapveldjes, basketbalvelden en urban buitensportplekken voor jongeren. Urban buitensporten zijn plekken waar sporten beoefend worden als skateboarden, freerunning en calisthenics. Op www.denhaag.nl/spelen staan alle speeltuinen.

Meer informatie?
denhaag.nl/spelen

Buitenfitness

Buitenfitness is een laagdrempelige, afwisselende vorm van bewegen, die met en zonder begeleiding kan worden gedaan. In Den Haag zijn hiervoor meerdere Fitplaatsen aangelegd in de openbare ruimte. Buitenfitness is voor jong en oud geschikt.

Meer informatie?
denhaag.nl/sport

Parken en bossen

Wist u dat Den Haag 111.000 hectare aan duingebieden, parken en landgoederen biedt? Daarmee is onze hofstad de groenste stad van Europa. Alle bossen en parken staan op www.denhaag.nl/groen. Tips om coronaproof van de natuur te genieten staan op www.hethaagsegroen.nl.

Meer informatie?
denhaag.nl/groen en hethaagsegroen.nl

Wandel- en fietsroutes

Kijk voor leuke fiets- of wandelroutes ook eens op de website van Zuid Hollands Landschap. Deze organisatie onderhoudt groengebieden als Landgoed Ockenburgh, het Hyacintbos, de Zandmotor en nog 100 andere natuurgebieden in onze provincie.

Meer informatie?
zuidhollandslandschap.nl

50 dingen die je gedaan moet hebben voor je 12^e

Buiten is er altijd van alles te doen. Heeft uw kind weleens iets van de 50-dingen-die-je-gedaan-moet-hebben-voor-je-12e-lijst gedaan? Boomklimmen, koe knuffelen, slootje springen... Er staan 50 superleuke dingen op die je buiten kunt beleven, onderzoeken of maken. Een flink deel van die activiteiten zijn ook in coronatijd te doen.

Meer informatie?
www.milieueducatiedenhaag.nl

Verander hoe ze spelen

De helft van de kinderen tussen 8 en 18 jaar heeft al rugklachten. Ze bewegen weinig en zitten veel stil. Leer kinderen daarom liggend op hun buik te appen en gamen, met de ellebogen onder de schouders en een kussen onder het bovenlijf. Dat houdt nek- en rugspieren sterk. Kies ook vaker het grote televisiescherm. Het voordeel: u kijkt mee, zij kunnen blijven bewegen en het is beter voor de ogen. Heeft u vragen over de ontwikkeling van uw kind? Het CJG staat voor u klaar.

Meer informatie?
cjgdenhaag.nl

Moerwijk, Morgenstond, Bouwlust en Vrederust hebben in Den Haag de meeste ruimte om te sporten. Toch bewegen de bewoners er het minste. Het Haags Sportkwartier gaat dat veranderen. Aanvoerder Mina Sedaghat staat in de voorhoede.

‘Sport is een taal die iedereen snapt’

In korte tijd dertig moeders enthousiast maken voor aerobics en fitness, dat is op zich al een knappe prestatie. Zeker als het migrantenvrouwen zijn die hiervoor nauwelijks iets aan sport en bewegen deden. Mina Sedaghat (35) staat twee keer per week voor een zeer diverse groep moeders uit Morgenstond in de beslotenheid van de sporthal van HKV/Ons Eibernest. Maar helaas, nu tijdelijk niet door de lockdown.

‘Ik spreek nog maar een beetje Nederlands,’ zegt ze in het Engels. ‘Bij fitness is gelukkig weinig uitleg nodig. Sport is een taal die iedereen snapt. Ik doe de oefeningen voor en de vrouwen doen mij na. Ze komen uit landen als Syrië, Irak, Turkije, Oekraïne en Oeganda. We begrijpen elkaar zonder veel te praten. Ik geef nu af en toe online les, maar dat is veel minder leuk. We willen allemaal zo snel mogelijk terug naar de zaal.’

Teheran en Den Haag

Mina komt uit Iran en is bijna vier jaar in Nederland. Het eerste jaar verbleef ze in vijf (!) azc's. Als plaats om te wonen koos ze voor Den Haag. ‘Ik kom uit Teheran en wilde daarom weer naar een grote stad. Vrienden zeiden: Ga naar Den Haag, dat is een leuke stad. Toen ik hier kwam wonen, was ik er nog pas één keer geweest. Het bevalt me goed, maar de lockdown maakt het moeilijker om te integreren. Een jaar geleden sprak ik veel beter Nederlands dan nu,

Doe mee!

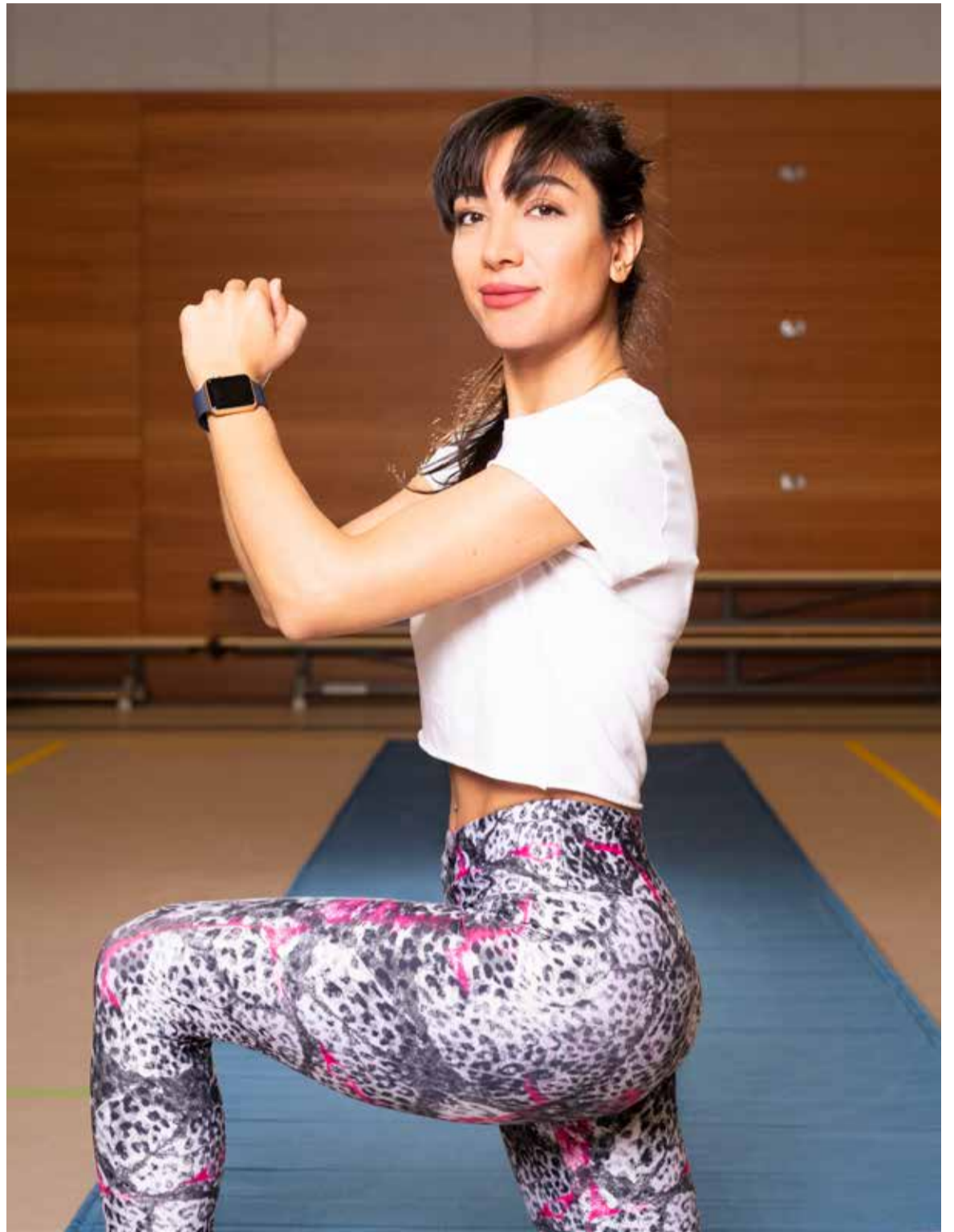
Het Haags Sportkwartier heeft een digitaal sportkanaal. Je vindt er instructie-filmpjes afgestemd op kinderen, volwassenen en senioren. Allemaal spelletjes en oefeningen om thuis of in de tuin te doen. Van heel eenvoudig tot moeilijk. Het aanbod is groot: warming-ups, balansoefeningen, pilates, bootcamps, yoga, kickboksen, breakdance tot en met een filmpje van Robin Haase voor tennisoefeningen in de tuin. Wil je meedoen aan de sportlessen van Trefpunt Morgenstond, digitaal of ‘in het echt’? Stuur dan een berichtje naar haagssportkwartier@denhaag.nl.

Meer informatie?
haagssportkwartier.nl

We willen allemaal zo snel mogelijk terug naar de zaal

Aanvoerder Mina Sedaghat van het Haags Sportkwartier is haar hele leven al sportfanaat.

ROOS KOOLE

omdat ik minder contacten heb. Nu val ik terug op Engels.’

Mina is haar hele leven al sportfanaat. Ze deed vijftien jaar aan karate, volgde een universitaire studie sportonderwijs- en wetenschappen en werkte onder meer als zweminstructeur en trainer bij een Iraanse sportkoepel. Ze zou dolgraag in Nederland aan het werk willen in haar vak, maar daarvoor moet ze eerst beter de taal beheersen. ‘Fitness en aerobics geven gaat goed, maar bij zwemlessen moet je veel uitleggen en goed contact houden met leerlingen in het water. Ik ben als vrijwilliger begonnen bij het Haags Sportkwartier om met mijn vak bezig te zijn en om beter Nederlands te leren.’

Haags Sportkwartier

De 70.000 bewoners van Moerwijk, Morgenstond, Bouwlust en Vrederust hebben in Den Haag veel ruimte om te sporten en te bewegen. Neem alleen al het Zuiderpark met de Sportcampus, een zwembad, sportvelden en kilometers wandel- en hardlooppaden. Toch hebben deze wijken

ook het hoogste percentage niet-actieve Hagenaars.

Om meer bewoners in beweging te brengen is de gemeente het Haags Sportkwartier begonnen samen met de Haagse Hogeschool, sportverenigingen, scholen en welzijnsorganisaties. Studenten van de Haagse Hogeschool doen onderzoek naar de wensen van bewoners, geven trainingen en lopen stage bij het project.

Sportieve buurthuis

Vorig jaar is het eerste sportieve buurthuis van het Haags Sportkwartier geopend op de accommodatie van HKV/Ons Eibernest. Dit Trefpunt Morgenstond is ruim voorzien van onder meer een sporthal, tennisbanen, een beachcourt en een Cruyffcourt. In de sporthal geeft Mina haar trainingen. Op dit moment kan dat niet vanwege de coronamaatregelen. Ze geeft nu digitale trainingen vanuit huis, met een trouwe groep deelnemers. Het Haags Sportkwartier heeft samen met de buurt allerlei alternatieven bedacht, zoals ‘bewegen op balkons.’ In het voorjaar waren er

op vooraf aangekondigde tijden in de binnentuinen van flatgebouwen fitnesslessen, terwijl bewoners op de balkons meededen.

Iraans nieuwjaar

Zodra de maatregelen het toelaten, worden de sportactiviteiten in de hal weer opgepakt. Mina kan niet wachten. ‘Ik probeer in conditie te blijven door online les te geven, thuis oefeningen te doen en door elke dag te wandelen met een vriendin. Dat is ook mijn advies aan mensen die nu thuis zitten en nergens heen kunnen. Ga elke dag naar buiten om een flink stuk te wandelen. Van de hele dag binnen, word ik ‘gek’, zegt ze in het Nederlands.

Tijdens de voorbije feestdagen was Mina drukker met haar verjaardag dan met oud en nieuw vieren. Goede voornemens heeft ze dan ook (nog) niet gemaakt. ‘In Iran vieren we nieuwjaar pas op 20 maart, aan het begin van de lente. Ik hoop dat dan het ergste voorbij is en alles weer normaal wordt. Wat zou dat een feest zijn.’

Energie uit de wijk challenge Zonnepanelen voor als je zelf geen dak hebt

‘Kom maar door met die lege daken’

Met spoed gezocht: grote lege platte daken én Hagenaars die zonnepanelen willen maar zelf geen geschikt dak hebben. Coöperatie Haagse Stroom brengt beide bij elkaar zoals bovenop twee basisscholen in de Bomenbuurt.

Op 3 augustus 2020 ging de schakelaar om. Sindsdien hebben 240 zonnepanelen op de basisscholen Valkenbos en CMS Abeel al ruim 19.500 kWh stroom opgewekt en werden tonnen CO₂ bespaard. De panelen zijn eigendom van 46 buurtbewoners. Zij profiteren van gunstige regelingen net zoals bij zonnepanelen op eigen dak (teruggave energiebelasting). Bijkomend voordeel: geen rompslomp in en om het huis bij de installatie.

‘De volgende daken komen eraan,’ zegt Annemarie Costeris, bestuurslid van de coöperatie Haagse Stroom. ‘Het verst zijn we bij Sporthal Oranjeplein met een dak geschikt voor 550 panelen. In Scheveningen zoeken we een groot dak voor zonnepanelen van strandtenthouders. Ze willen graag duurzame stroom opwekken, maar kunnen hun eigen dak niet gebruiken, omdat de paviljoens na de zomer telkens worden afgebroken.’

Bij het scholenproject in de Bomenbuurt hebben de deelnemers gemiddeld vijf panelen gekocht. Alleen wie in de omgeving van het zonnedak woont, kan van de voordelige regelingen profiteren. Het gebied wordt vastgesteld aan de hand van postcodes, vandaar de naam ‘postcoderoosregeling’. Elk paneel kost € 300,- en levert een rendement op van circa vijf procent per jaar.

Haagse Stroom is in 2018 opgericht met het doel meer Hagenaars de kans te bieden eigen stroom op te wekken.

Het bestuur van coöperatie Haagse Stroom.

HANNAH WITTEVEEN

Energie uit de wijk Challenge

Haagse Stroom in versnelling is een van de 11 projecten van de Energie uit de wijk Challenge 2019-2020. De gemeente Den Haag stelde € 500.000,- beschikbaar voor bewonersinitiatieven met plannen voor een snelle overstap op schone energie in hun wijk. In veel Haagse wijken, buurten en straten maken bewoners met elkaar plannen om hun eigen omgeving te verduurzamen. Om deze groepen te helpen organiseert de gemeente de Energie uit de Wijk Challenge. De gemeente begeleidt de Haagse Energie Toppers zodat zij hun plannen binnen een jaar kunnen realiseren.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/energieuitdewijk

Bewoners van appartementen en huurders hebben die mogelijkheid meestal niet. Het alternatief is zonnepanelen op ander-mans dak. De coöperatie telt inmiddels ruim 300 leden. Over vijf jaar moeten dat er 2.000 zijn. Dan liggen er verspreid over de stad collectieve zonnepanelen op talloze scholen, sporthallen, instellingen en kantoren.

Haagse Stroom heeft met succes meegedaan aan de eerste Energie uit de Wijk Challenge. De gemeente steunt nieuwe initiatieven van bewoners om over te schakelen op schone energie. De coöperatie kreeg subsidie om in versneld tempo collectieve zonnedaken van de grond te tillen. Het kost anderhalf tot twee jaar voorbereiding om een project rond te krijgen. Een lang en ingewikkeld traject. ‘Van elk nieuw dak leren we hoe het sneller kan,’ zegt Annemarie. ‘De zonnepanelen op Sporthal Oranjeplein moeten er voor de zomer liggen.’

Haagse Stroom is aangesloten bij een landelijke organisatie van vijftig vergelijkbare collectieven. Ze hebben een eigen energiebedrijf - OM | nieuwe energie - dat elektriciteit levert aan de leden. Haagse Stroom wekt zelf nog niet genoeg op voor de vraag van de eigen leden. Andere coöperaties zoals TexelEnergie hebben juist een overschot aan stroom. Hagenaars kunnen zo indirect hun lampen laten branden met stroom van windmolens en zonnepanelen op Texel.

Annemarie: ‘Elk leeg dak is een gemiste kans om schone energie op te wekken. Kom maar door met die daken. Iedere Hagenaar kan nu al via ons stroom afnemen. Dan krijg je gegarandeerd 100 procent duurzame energie van coöperaties zonder winsttoegmerk. Veel groener wordt het niet.’

Lees het hele verhaal op www.duurzamestad.denhaag.nl

Nieuwe makkelijke subsidieregeling voor verduurzaming van uw woning

■ Er is een nieuwe makkelijke subsidieregeling voor verduurzaming. De nieuwe regeling maakt het voor alle Hagenaars makkelijker om hun woning te verduurzamen. Alle voorgaande losse regelingen zijn samengevoegd en uitgebreid. U kunt onder andere geld aanvragen voor koken en verwarmen op schone energie zoals inductie, voor het aanleggen van een groen dak, of voor isolatie van vloer, dak of gevel. Als u subsidie aanvraagt

krijgt u voortaan vooraf uitbetaald, in plaats van achteraf. Ook huurders van woningcorporaties kunnen nu een bijdrage krijgen om over te stappen op koken op inductie. VVE's die gezamenlijk de stap zetten naar verduurzaming kunnen een extra bedrag ontvangen.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl

Haagse aanpakkers: Jan, Tita, Hans en de Direct bespaaractie

Met de Direct bespaaractie helpt de gemeente bewoners met kleine maatregelen in huis om energie te besparen. ‘Radiatorfolie, LED-lampen en een waterbesparende douchekop. Het lijken allemaal kleine dingen, maar het is wel heel fijn dat iemand die er verstand van heeft dit allemaal installeert’, aldus Jan Brouwer. Meer informatie op www.duurzamestad.denhaag.nl. MIEKE WYTEMA

Scheveningers: deel uw ervaringen

■ Bent u eigenaar van een woning in (bij voorkeur) de Geuzenwijk, Vissenbuurt of Havenkwartier en heeft u ervaring met duurzame woningverbetering? Het project Duurzame Inspiratie voor Scheveningers verzamelt ervaringen van burgers. Deel uw ervaring en stuur een e-mail naar de stichting Narare, info@narare.nl.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl

Wat vinden de fracties van... het Gemeentelijk Rioleringsplan?

Iedere maand kunnen inwoners via social media kiezen over welk onderwerp ze de standpunten van de verschillende fracties willen lezen. Deze maand kreeg het Gemeentelijk Rioleringsplan de meeste stemmen. Hart voor Den Haag/ Groep de Mos, PvdA en Partij van de Eenheid geven hun mening. Wilt u meestemmen over wat het onderwerp moet worden in de volgende editie? Volg dan het Twitteraccount van de Haagse gemeenteraad: @Gemeenteraad070.

Goed beheer van afval-, regen- en grond- en oppervlaktewater is belangrijk voor de volksgezondheid, een schoner milieu en het voorkomen van overlast door te veel of juist te weinig water. Het rioolstelsel speelt hierin een cruciale rol. Om het riool klaar te maken voor de toekomst, juist met het oog op de gevolgen van klimaatverandering, is er een nieuw Integraal Gemeentelijk Rioleringsplan.

Het Haagse riool.

JURRIJAAN BROBBEL

Beperk ergernissen

Een stad als Den Haag heeft een enorm netwerk aan riolering met een levensduur van 90 jaar. Alleen al in dit jaar zal 80 kilometer riolering worden vervangen. Dit geeft veel overlast voor bewoners, maar ook voor ondernemers die door een slechte bereikbaarheid omzet zien verdwijnen. Wij pleiten voor een ruimhartige nadeelcompensatie voor deze getroffen ondernemers. Ook willen wij dat kabelmaatschappijen werkzaamheden combineren en niet even later de straat alsnog weer opengooien tot grote ergernis van bewoners.

Goed omgaan met regenwater

We moeten regen gebruiken om de stad klimaatbestendiger te maken. Daarom is het goed nieuws dat Den Haag werk maakt van het afkoppelen van regenwater bij de vervanging van het riool. Hierdoor komt schoon regenwater niet in het riool terecht, maar direct in de grond. Toch kunnen we meer doen om bewoners te helpen om beter om te gaan met regenwater: in de tuin stenen eruit en groen erin, met regentonnen en infiltratiesystemen. Andere gemeentes doen meer om mensen hierbij te helpen, dat kan ook in Den Haag.

Aandacht voor ondernemers

Als Partij van de Eenheid, juichen wij het nieuw Integraal Rioleringsplan van harte toe. Vernieuwing en vooruitgang op het gebied van ons water is van vitaal belang. Wel vragen wij aandacht voor de lokale ondernemers, die vaak veel hinder ondervinden van de werkzaamheden om de rioleringen te vervangen. De gemeente doet er goed aan om deze ondernemers zoveel mogelijk financieel te ondersteunen in het geval van omzetzerving. Juist ook in deze coronacrisis, waarbij veel ondernemers het al moeilijk hebben.

De raad aan het woord

Daniël Scheper, D66

De Haagse horeca is hard geraakt door de coronamaatregelen. Om de restaurants, cafés en kroegen van de Hofstad de

winter door te helpen komt D66 samen met de VVD, CDA en Haagse horecabedrijven met een lijst vol plannen. Denk aan het tijdelijk versoepelen van vergunningen en het verruimen van het terrasbeleid. Ook moet er een werkgroep komen waarin gemeente en horeca sneller ideeën uitwerken en problemen voorkomen. Zo zorgen we ervoor dat onze favoriete Haagse restaurants, cafés en kroegen er gewoon weer zijn als de pandemie over is.

Serpil Ates, GroenLinks

Ik heb mij de afgelopen jaren ingezet voor mensenrechten, kansengelijkheid en het bestrijden van racisme.

Een mooi voorbeeld is mijn motie voor een slavernijmonument, jaarlijkse viering van de afschaffing en uitgebreid onderwijsmateriaal hierover. Deze week kregen wij het nieuws dat onze gedeelde geschiedenis, het slavernijverleden, een monument krijgt in de stad van Vrede en Recht. Ik zie dit als een basis om het maatschappelijke debat over institutioneel racisme en uitsluiting voort te zetten.

Remco de Vos, VVD

Goed en met plezier wonen in je wijk dat is wat moet. Door de groei van de stad staat de leefbaarheid in de wijken

echter onder druk. Onderwerpen als groen, verkeer, veiligheid en voorzieningen maar ook ideeën van bewoners en ondernemers uit de wijk worden vaak onvoldoende zwaar meegewogen bij nieuwe ontwikkelingen. Nieuwe initiatieven zouden de leefbaarheid juist moeten vergroten en niet verkleinen. De stad voor alle bewoners mooier maken dat is waar het om gaat.

Gehoord op de tribune

“Burgerparticipatie is ook beleid maken aan de hand van de wensen van de burgers”

Mr. El Ouali, Bewoner van Dreven-Gaarden-Zichten die met 42 bewoners bezwaar maakt tegen de sloop van hun woningen in de commissie Ruimte van 6 januari 2021.

Kort

Vergaderingen

De Haagse gemeenteraad heeft in januari volledig digitaal vergaderd, zonder publiek. Het stemmen gebeurde ook digitaal op donderdagavond, zodat alle raadsleden hun stem konden uitbrengen. Wat betreft de wijze van vergaderen in de maand februari, besluit de gemeenteraad binnenkort. De commissies vergaderen ook fysiek in de raadzaal, zonder publiek.

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op www.denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op www.denhaag.nl/uitzendingenraad of Den Haag TV (Ziggo kanaal 40) voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen.

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Kijk voor de meest actuele informatie over vergaderingen van de raad op denhaag.raadsinformatie.nl

Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Den Haag zamelt afval slimmer in

Het is groen, zit in de vuilnisbak en houdt al het weggegooid afval in de gaten. Nee, het is niet het harige monstertje Oscar uit Sesamstraat, maar het zijn de nieuwe sensoren voor de Haagse restafvalcontainers. Deze worden dit jaar geplaatst.

HMS-chauffeur Rick en adoptant Maria bij de restafvalcontainers op de Beeklaan.

De sensoren houden bij hoe vol een container zit, zodat deze op het juiste moment geleegd kan worden. Het nieuwe inzamelstelsel wordt vanaf eind januari wijk voor wijk ingevoerd.

Flotter inspringen

Dankzij de nieuwe sensoren kunnen de mannen en vrouwen van de Haagse Milieu Services (HMS) flotter inspringen als dat nodig is. Snel vullende containers worden vaker geleegd, en minder

Wist u dat...

- In Den Haag ruim 6.700 restafvalcontainers staan die dit jaar allemaal een sensor krijgen?
- Het nieuwe afvalinzamelingssysteem voor minder onnodige CO₂ uitstoot en minder overbodige verkeersoverlast zorgt?

snel vollopende exemplaren juist minder vaak. Afgeladen bakken worden zoveel mogelijk voorkomen.

Signaal

Stel, u gooit uw vuilniszak in de container waar weinig bij kan, dan geeft de sensor een signaal door. Via een gsm-mast komt de melding binnen bij de HMS, die de container dan zo snel mogelijk leegt. Daarmee komt de HMS niet meer op vaste dagen en ook onnodige ritjes met de vuilniswagen zijn verleden tijd.

In december 2021 beschikken alle Haagse restafvalcontainers over een sensor. Afgelopen november zijn 1.000 nieuwe sensoren getest in verschillende stadsdelen. Vanaf eind januari wordt het systeem wijk voor wijk ingevoerd. Stadsdeel Segbroek is als eerste aan de beurt. Daarna volgen Centrum, Escamp, Laak, Loosduinen, Scheveningen, Haagse Hout en Leidschenveen-Ypenburg.

Verstopt

De sensoren meten niet of een

afvalbak verstopt is. Het systeem signaleert wel wanneer deze op het voorspelde moment niet vol is. Dat kan wijzen op een storing. Daarom controleren de medewerkers van de HMS deze exemplaren. U kunt ook zelf een storing melden via de website hieronder.

Afval naast uw container of een storing?

Meld het op denhaag.nl/meldingen

Rick leegt sinds kort de slimme containers.

Alleen noodzakelijke ritjes

De slimme afvalcontainers zorgen voor een verandering voor veel werknemers van de Haagse Milieu Services (HMS), zoals voor Rick van der Rassel, chauffeur kraanwagen. 'Voorheen reden we per blok, met een route op papier. We kwamen dan weleens voor niks bij een locatie. Dankzij dit nieuwe systeem halen we geen lege of halfvolle bakken meer op.' Ricks vrachtwagen bewijst dat de nieuwe inzamelmethode zijn werk efficiënter maakt. 'De wagen zit nu sneller vol dan voorheen', licht hij toe.

Op een tablet ziet de kraanwagenchauffeur hoe hij de optimale route rijdt. Maar Rick ziet nog een voordeel: 'We kunnen nu elke bak makkelijk vinden, want er zit navigatie in de tablet'. En dat is handig in een stad met bijna 7.000 ondergrondse restafvalcontainers. Rick en zijn collega's doen er alles aan om Den Haag schoon te houden. 'Daar hebben we ieders hulp bij nodig', benadrukt hij. 'Gooi daarom je afval in de container, zodat wij een seintje krijgen om hem op tijd te legen.'

Maria zorgt ervoor dat 'haar' afvalcontainers er netjes bijstaan.

Minder werk voor adoptant

Maria Martin, afvalcontaineradoptant op de Beeklaan zorgt al zes jaar dat de twee ondergrondse restafvalcontainers voor haar woning er tiptop bij staan. 'Met een speciale sleutel open ik het deurtje en trek ik de zak eruit als de containers verstopt zijn. Maar vol is vol, dan maak ik een melding op de website van de gemeente Den Haag. Soms probeer ik de zakken nog wel eens aan te stampen, maar dat is op 69-jarige leeftijd best wel zwaar.' Maria reageert enthousiast als ze hoort dat haar containers vanaf deze

maand worden geleegd via de nieuwe inzamelmethode. 'Geweldig! Dan hoeft ik alleen te kijken of de containers verstopt zijn en de bijgeplaatste zakken weg te gooien.' De adoptant verwacht dat de Haagse Milieu Services dankzij de sensoren niet meer vast op de maandagen en donderdagen komt, maar bijvoorbeeld vlak voor het weekend. 'Want dan gooien veel mensen hun afval weg en raakt de container snel vol', legt Maria uit. 'En op de donderdagen zit de container zelden vol.'

Monteur Michael van Haalem met de sensor.

Sensor meet per locatie

Wij leveren de software en installeren de sensoren in de Haagse restafvalcontainers, vertelt Jeroen van Egdom, projectleider bij Waste Vision. 'Een specialist bekijkt voor elk containertype hoe en waar de sensor wordt geplaatst. Daarna installeren onze monteurs de sensoren via de servicedeur van de container. Meestal duurt dit een paar minuten.' Als de sensoren zijn geïnstalleerd begint het meten. Jeroen: 'De hoeveelheid afval wordt berekend op basis van huidige én historische gegevens. Daarmee

voorspellen we wanneer de container vol raakt. Elke container heeft een eigen vulritme, maar door bijzondere situaties kan een container sneller vol raken. Dat zagen we tijdens de lockdown, maar ook als iemand meerdere afvalzakken opspaat.' Jeroen benadrukt dat de software bij de Haagse Milieu Services de hoeveelheid afval per locatie berekent; niet per container. 'Als je een afvalzak weggooit en de eerste container zit vol, probeer dan de container eraan. Daarmee zorg je ervoor dat we allemaal en altijd ons afval kwijt kunnen.'

Create to Connect

Student zijn, betekent nu vooral online zijn. Digitaal colleges volgen, digitaal stage lopen en digitaal vrienden ontmoeten. Het maakt studeren zwaar en het studentenleven schraal. Een oproep van Student & Stad om Haagse studenten samen te brengen in coronatijd leverde veertig plannen op. Drie winnaars krijgen ieder 5.000 euro van de gemeente om hun inzending uit te voeren. Kijk voor actuele informatie over de events van Create tot Connect op www.studeerindenhaag.nl/connect.

FRANK JANSEN

Verbinden door vermaken

Meike Willems (21) is tweedejaars student Voeding en Diëtetiek aan de Haagse Hogeschool. 'Ik kom al maanden alleen nog op school voor tentamens. Alles gebeurt verder digitaal. Studeren is compleet anders geworden. Groepswerk online is veel minder gezellig en je raakt snel afgeleid. Nieuwe sociale contacten maken, gebeurt bijna niet meer. Wat dit doet met jongeren, wordt onderschat.'

'Ik heb een event bedacht samen met Helena Huisinga. Zij komt uit Duitsland en studeert bij Inholland. Wij willen studenten die de stad nu niet kunnen leren kennen, laten zien wat

Den Haag allemaal te bieden heeft. Het wordt een online festival met zalen waartussen je kunt switchen: een café met pubquiz, een concert, een conferentiehuis, workshopruimtes en een netwerklounge om anderen te leren kennen.'

Alles gebeurt live. We vragen bedrijven en culturele instellingen om bijdragen te leveren. Je gaat echt bijzondere dingen meemaken. Denk aan een miniconcert van een Haagse band, een peptalk van een coach en veel interactieve workshops. We willen verbinden door vermaken. Een positieve push geven om deze donkere tijd door te komen.'

Van 10 tot 10

Muireann Nic an Bheatha (25) komt oorspronkelijk uit Ierland, woont nu in Edinburgh in Schotland en studeert ArtScience aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten (KABK) in Den Haag. Ook haar studie speelt zich nog voornamelijk online af. Het project Create to Connect is een kans om de buitenwereld te laten zien waar studenten van de stroming ArtScience mee bezig zijn. Een studierichting van de KABK én het Koninklijk Conservatorium samen. Studenten onderzoeken nieuwe expressievormen met elementen van muziek, kunst, techniek, wetenschap en cultuur.

'Mijn plan is om met studenten van ArtScience

op 10 februari van 10 uur 's ochtends tot 10 uur 's avonds presentaties te geven via een livestream. Dat wordt een dag met muziek, theater, gaming, storytelling en vj's en dj's. We hadden dit het liefst live in Den Haag gedaan, maar nu komt het van over de hele wereld. Veel internationale studenten zijn thuis. Ik mis Den Haag. De stad heeft mooie expositieruimtes en een actieve kunstscene. Dit jaar hoop ik af te studeren, maar wat mij betreft wordt dat geen definitief afscheid.'

MUIREANN NIC AN BHEATHA

BARBARA ASEI-DANTONI

Great Teacher Steve

Steven Asei-Dantoni (ook bekend als Great Teacher Steve) is gastdocent aan de Haagse Hogeschool en Leiden University College (LUC). Zijn vakgebied is management en sociale innovatie. 'School is een plek om kennis op te doen, maar vooral ook om jezelf en anderen te leren kennen. De schooltijd is vormend voor de rest van je leven. Dat is nu bijna tot stilstand gekomen. Studenten hebben het daar moeilijk mee. Ik zie somberheid, stress en twijfel over alles.'

'Mijn plan is online workshops te geven die ik normaal in de klas doe. Studenten gaan in kleine groepen opdrachten uitvoeren om elkaar beter te

leren kennen. 'Ijsbrekers' noemen we dat. Met gerichte vragen en spelletjes laten ze zien wie ze zijn, wat hen bezighoudt, wat hun ambities zijn en wat Covid met ze doet. Ze zullen veel bij elkaar herkennen. Het zou mooi zijn als deelnemers contact blijven houden. Ik ben en blijf een optimist. Van elke crisis moet je leren. Nu leren we hoe belangrijk het sociale aspect van het onderwijs is. Daar moet blijvend meer aandacht voor komen.'